

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **R., s.r.o.**, so sídlom v P., zastúpeného JUDr. D. B., advokátkou v T., proti žalovaným **1/ S., s.r.o.**, so sídlom v B., zastúpenému JUDr. G. S., advokátkou v B., **2/ M., B.**, zastúpenému JUDr. J. N., advokátom v P., **o neplatnosť kúpnej zmluvy**, vedenej na Okresnom súde v Prievidzi pod sp. zn. 8 C 19/2007, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Okresného súdu v Prievidzi z 9. augusta 2007, sp. zn. 8 C 19/2007, takto

r o z h o d o l :

Zrušuje rozsudok Okresného súdu v Prievidzi z 9. augusta 2007, č.k. 8 C 19/2007-113 vo výroku o trovách konania a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd v Prievidzi rozsudkom z 9. augusta 2007, sp. zn. 8 C 19/2007, zamietol žalobu žalobcu o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy z 30. novembra 2006 uzavretej medzi žalovanými v 1. ako kupujúcim a v 2. rade ako predávajúcim z dôvodu nedostatočného právneho záujmu na určovanom žalobnom petite s tým, že žalobca nebol v konaní aktívne legitimovaný. Zároveň žalobcu zaviazal na zaplatenie trov konania, a to žalovanému v 1. rade vo výške 145.015,50 Sk a žalovanému v 2.rade vo výške 137.800,50 Sk.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa podal generálny prokurátor Slovenskej republiky v časti výroku o trovách konania mimoriadne dovolanie, pričom jeho prípustnosť a opodstatnenosť vyvodzoval z nesprávneho právneho posúdenia napadnutého výroku (§ 243e ods. 1 v spojení s § 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.) a z inej vady konania, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p.). Navrhol rozhodnutie

v napadnutom rozsahu zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie (§ 243i ods. 2 v spojení s § 243b ods. 2 O.s.p.). Poukázal na skutočnosť, že Okresný súd v Prievidzi pri posudzovaní výšky trov konania dostatočne nerešpektoval ustanovenia § 1 až 3 O.s.p., § 142 ods. 1 O.s.p., § 151 ods. 1 veta prvá a ods. 5 O.s.p., ako ani ustanovenia § 11 ods. 1 a ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Súd o náhrade trov konania správne rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v prospech žalovaných, ktorí mali vo veci plný úspech, pochybil však pri určení ich výšky. Pri vyčísl'ovaní trov konania v časti trov právneho zastúpenia vychádzal z určitej hodnoty sporu, t.j. zo sumy 12.823.800,- Sk, ktorá predstavovala hodnotu predmetu kúpnej zmluvy. Základnú sadzbu tarifnej odmeny teda určil podľa § 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z., t.j. vo výške 38.450,- Sk bez DPH za jeden úkon právnej pomoci. Generálny prokurátor poukázal na nesprávnosť tohto postupu okresného súdu s tým, že výška trov právneho zastúpenia v tomto prípade nemala byť určovaná v zmysle § 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z., ale v zmysle § 11 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z. V konaní o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy ide o vec, ktorej hodnotu nemožno vyjadriť v peniazoch, čomu nasvedčuje aj skutočnosť, že okresný súd vyzval žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 3.000,- Sk, t.j. podľa položky 1 písm. b/ prílohy č. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Generálny prokurátor tiež poukázal na nepreskúmateľnosť odôvodnenia rozsudku v časti týkajúcej sa náhrady trov konania, z ktorého nie je zrejmé, ktoré úkony v prípade trov žalovaného v 2. rade považoval okresný súd za odôvodnené, navyše z odôvodnenia sa javí, že náhrada trov vo výroku priznaná žalovanému v 2. rade, prislúcha žalovanému v 1. rade.

Žalovaný v 1. rade vo svojom písomnom vyjadrení z 19. novembra 2008, ako aj žalovaný v 2. rade vo svojom písomnom vyjadrení z 28. novembra 2008 sa stotožnili s názorom prvostupňového súdu, odmietli argumentáciu generálneho prokurátora a žiadali mimoriadne dovolanie zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.), po zistení, že mimoriadne dovolanie podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O.s.p.) na základe podnetu účastníka konania (§ 243e ods. 1 a 2 O.s.p.), preskúmal vec bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) v rozsahu podľa

§ 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora je dôvodné.

Požiadavka preskúmateľnosti rozhodnutia vyplýva z § 157 ods. 2 O.s.p. V zmysle tohto zákonného ustanovenia súd v odôvodnení rozsudku uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Odôvodnenie rozsudku musí byť presvedčivé. V prípade odôvodnenia výroku o trovách konania by súd mal uviesť, ktorými zákonnými ustanoveniami sa riadil pri priznaní ich náhrady, ako aj to, za ktoré trovy náhrada prislúcha. Pri náhrade trov právneho zastúpenia ide najmä o určenie, za ktoré úkony právnej pomoci a ktoré hotové výdavky advokáta. Odôvodnenie priznanej náhrady trov konania sa vyžaduje pre každého z účastníkov, ktorému na ňu súd priznal právo. Odôvodnenie výroku o trovách napadnutého rozsudku okresného súdu je nedostatočné, nepreskúmateľné a v rozpore s § 157 ods. 2 O.s.p.

Výpočet trov právneho zastúpenia pozostávajúcich z odmeny advokáta a náhrad jeho hotových výdavkov sa spravuje vyhláškou č. 655/2004 Z.z., ktorá sama však otázku možnosti určenia hodnoty sporu v prípade konania o určenie platnosti alebo neplatnosti právnych úkonov na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy nerieši. Vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (tzv. stará advokátska vyhláška) túto otázku výslovne upravovala vo svojom ustanovení § 13 ods. 7, podľa ktorého vo veciach určenia platnosti alebo neplatnosti právnych úkonov, vo veciach určenia, či tu právny vzťah alebo právo je, alebo nie je, pri preskúmaní rozhodnutí iných orgánov, ak je ich predmetom vec, právo alebo plnenie oceníteľné peniazmi, patrí základná sadzba tarifnej odmeny určená podľa odseku 1 z hodnoty tejto veci, práva alebo výšky tohto plnenia. Ustanovenie § 13 ods. 7 vyhl. č. 163/2002 Z.z. však nemožno aplikovať na výpočet odmeny advokáta podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z., platnej a účinnej v čase celého konania vo veci. V zmysle ustálenej súdnej praxe, ako aj rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky, sa základ pre výpočet trov právneho zastúpenia určuje na základe rovnakých kritérií, ako základ pre výpočet súdneho poplatku vyrubovaného vo veci. Tento postup reflektuje jednotu základu pre všetky druhy trov konania, ktorých výška sa odvíja od hodnoty sporu. Nemožno tiež opomínať skutočnosť, že predmetom konania o určenie neplatnosti

právneho úkonu, v tomto prípade kúpnej zmluvy, je posúdenie, či preskúmaný právny úkon bol urobený v súlade s právnymi predpismi, čo predstavuje skutočnosť objektívne neoceniteľnú peniazmi. Pri výpočte trov právneho zastúpenia treba preto v prípadoch sporov o určenie platnosti, resp. neplatnosti právneho úkonu vychádzať zo základu tarifnej odmeny podľa § 11 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z.

Súd v rozpore s Občianskym súdnym poriadkom rozsudok nedostatočne odôvodnil a nesprávne aplikoval príslušné ustanovenie vyhlášky č. 655/2004 Z.z. Jeho rozhodnutie teda bolo vydané v konaní postihnutom inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. b/ a c/ O.s.p.).

S ohľadom na túto skutočnosť Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Okresného súdu v Prievidzi v napadnutom rozsahu výroku o trovách konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2, 3 O.s.p.) s tým, že právny názor vyslovený v tomto rozhodnutí je preň záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách dovolacieho konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30.novembra 2009

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: